

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: BR-8P/54/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6323201011
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6323201011.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, syna otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. XX/XX, A. E., F., E. G. XXX/X, v zastúpení JUDr. Stanislavom Rešutíkom, advokátom Advokátska kancelária Brezno, M.R.Štefánika 29/36 a matky H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., I. XX/X, v zastúpení JUDr. Máriou Stahovcovou, advokátkou Advokátska kancelária Brezno, ČSA 18, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletého, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Brezno č.k. 8P/11/2018-82 zo dňa 20.03.2018 vo výroku II. 2. tak, že s účinnosťou od 24.05.2023 sa výživné zvyšuje na maloletého na 330,- Eur mesačne, ktoré je otec p o v i n ť platiť vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu, k rukám matky maloletého.

II. Za obdobie od 24.05.2023 do 16.11.2023 vznikol otcovi dlh na zročnom výživnom vo výške 809,35 Eur; tento dlh je otec p o v i n ť zaplatiť k rukám matky maloletého do 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

III. Vo zvyšku sa návrh matky z a m i e t a .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 24.05.2023 sa matka maloletého domáha zvýšenia výživného na neho zo 150,- na 380,- Eur mesačne. V podaní doručenom súdu 06.07.2023 sa domáha zvýšenia výživného na 350,- Eur mesačne a jej právna zástupkyňa na pojednávaní 16.11.2023 navrhla zvýšiť výživné na 500,- Eur mesačne.

Matka maloletého svoj návrh odôvodnila tým, že naposledy bolo výživné na maloletého určené v roku 2018. Už len to, že toto výživné bolo určené pred vyše 5 rokmi samo o sebe je skutočnosťou odôvodňujúcou zmenu výšky výživného na maloletého. Vo februári 2020 maloletému diagnostikovali nádor v mozgu, podstúpil operáciu, v dôsledku chemoterapie sa u neho rozvinula cukrovka a bolo mu zistené veľké množstvo intolerancií. Potrebuje množstvo vitamínových doplnkov, ktoré užíva ako podpornú liečbu, má diabetickú diétu zohľadňujúcu jeho intolerancie, ktorá je finančne veľmi nákladná. Musí mať väčšie dávky jedla, pretože nesmie chudnúť počas liečby, aby mohol v chemoterapii pokračovať nepretržite. Kvôli chemoterapii, na ktorej je už vyše 2 rokov má veľmi citlivú pokožku, oblečenie mu musí veľmi často prať, používa špeciálnu dermakozmetiku, ktorá je tiež nákladná. Maloletý má izolačný režim, kvôli ktorému na všetky kontroly chodia sami autom. Chodia často na turistiku, bicyklovať a v rámci rehabilitovania, kde sa tiež dopravujú výlučne autom kvôli jeho bezpečnosti.

Maloletý má individuálne štúdium, pri ktorom mu treba náplne do tlačiarne kvôli pracovným listom, ktoré si tlačí na vyučovanie. Maloletý má ako koníček čítanie kníh, keďže nemôže kvôli izolácii a liečbe medzi detí, tieto knihy mu často kupuje.

Matka maloletého v závere návrhu uvádza, že len náklady na bývanie, energie, internet činia 500,- Eur a celkové priemerné náklady kvôli maloletého strave a potrebným vitamínom cca 1.400,- Eur mesačne, pričom jej priemerný plat za posledné 3 mesiace je 950,- Eur. Zvýšené náklady zvláda vďaka pomoci svojich rodičov a refinancovaniu a navýšeniu hypotéky.

2. Dňa 19.06.2023 otec maloletého doručil k návrhu matky písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že s návrhom matky na zvýšenie výživného na 380,- Eur mesačne nesúhlasí. Podľa rozsudku mal prispievať na výživu maloletého 150,- Eur mesačne, sám dobrovoľne naň prispieva 200,- Eur mesačne. Zo vzťahu s priateľkou sa mu dňa 08.06.2023 narodila dcéra J. B.. Súhlasí so zmenou rozsudku na zvýšené výživné vo výške 200,- Eur mesačne.

3. Matka maloletého v replike doručenej súdu 06.07.2023 zmenila pôvodný návrh a domáha sa zvýšenia výživného na maloletého na 350,- Eur mesačne. Za nepodstatné považuje náklady otca maloletého na kúpu kočíka, autosedačky a výbavy pre jeho novo narodenú dcéru, pretože podľa nej na to poskytuje príspevok štát. Podľa matky maloletého narodenie každého dieťaťa je na rodičovskej zodpovednosti a zväžení koľko detí sú rodičia schopní uživiť a poskytnúť im plnohodnotnú výchovu. Otcom navrhovaná suma 200,- Eur mesačne nie je dostačujúca pre maloletého, ktorý je ťažko zdravotne postihnutý.

4. V duplike doručenej súdu 10.08.2023 otec maloletého uvádza, že nesúhlasí ani so zvýšením výživného na 350,- Eur mesačne. Uviedol, že matka priložila k svojmu podaniu 53 rôznych príloh, z ktorých však nevyplýva či sú v priamej príčinnej súvislosti s odôvodnenými potrebami maloletého. Matka poukazuje na zvýšenie životných nákladov, pričom rast životných nákladov sa netýka nielen maloletého ako oprávneného ale aj jeho otca ako povinného. Podľa matky maloletého sú nepodstatnými výdavkami otca, ktoré uviedol v súvislosti s narodením maloletej J. B. XX.XX.XXXX čo navodzuje dojem, že podľa matky maloletého je dôvodné len to čo uvedie ona, pričom podľa nej nie je potrebné zohľadniť iné skutočnosti. Každé z detí, ku ktorým sa viaže vyživovacia povinnosť rodiča má rovnaké právne postavenie.

5. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno súd zistil, že matka s maloletým býva v 3 - izbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Maloletý má v byte samostatnú izbu prispôbenú jeho potrebám. Maloletý má vo svojej izbe stacionárny bicykel a rôzne prístroje na cvičenie. Maloletý má v byte matky vytvorený priestor na pokojný spánok, odpočinok, učenie a psychohygienu. V čase šetrenia (14.06.2023) matka maloletého pracovníčkam úradu uviedla, že medzi jej mesačné výdavky patrí hypotéka 251,94 Eur, za byt 100,- Eur, za elektrickú energiu 50,- Eur, za telefón a internetové pripojenie 105,- Eur, poisťky 39,31 Eur, náklady na drogériu 50,- Eur, školské potreby pre maloletého 30,- Eur, lieky a vitamíny 100,- Eur, náklady na stravu maloletého 500,- Eur a zvýšené náklady na oblečenie a obuv pre maloletého, ktoré musí kvôli toxicite chemoterapie často striedať.

V rámci šetrenia pracovníčky úradu vykonali aj rozhovor s maloletým, ktorý im uviedol, že o návrhu podanom matkou na zvýšenie výživného vie. Je rád, že urobil prijímacie skúšky na Gymnázium a prijali ho, učí sa cez počítač a matka mu pomáha. S otcom nie je v pravidelnom osobnom kontakte, niekedy si telefonujú. Dodal, že sa má dobre, nič mu nechýba.

6. K. L. H., pediater z F. M.. B. B. na žiadosť matky maloletého vystavila lekársku správu, z ktorej vyplýva, že v januári 2020 pri preventívnej prehliadke bolo u maloletého zistené dvojité videnie, bolesti hlavy, pričom bol odoslaný na hospitalizáciu. Bol mu diagnostikovaný zhubný nádor mozgu, t.č. po opakovaných resekciiach tumoru s kompenzačným hydrocefalom s nutnosťou zavedenia SPCHUNTU. Keďže lokalizácia nádoru je v III. MK nebolo možné nádor odstrániť úplne. Aj napriek komplexnej onkologickej neurochirurgickej liečbe stále progredoval. Podarilo sa ho stabilizovať len vďaka nastaveniu na biologickú liečbu v II. polovici roka 2021. Odvtedy je nález stabilizovaný, veľkosť nádoru 3,5 cm sa nemení. V júli 2022 bol maloletému diagnostikovaný Diabetes mellitus II. typu. Počas COVID obdobia opakovane prekonával ochorenie COVID 19. Maloletý pravidelne dodržiava všetky prehliadky v N. O. C. J. B. B., kde je sledovaný onkológom, neurochirurgom, neurológom; pravidelne absolvuje SONO a MRI vyšetrenia podľa potreby minimálne 1 krát za polroka. Je nastavený na onkologickú liečbu, je sledovaný s DM na endokrinologickej ambulancii, kardiológii, očnej ambulancii a v poslednej dobe aj na kožnej ambulancii. Postupne sa u neho vyvinuli rôzne potravinové intolerancie, čomu bolo nutné prispôbiť stravu. Matka sa mu snaží nakupovať biologicky nezávadné potraviny, výživové doplnky,

prírodné produkty na podporu mozgu a nervového systému. Maloletý na doporučenie kožného lekára používa špeciálnu dermokozmetiku, pracie prostriedky a hygienické prostriedky.

7. Na pojednávani dňa 03.10.2023 právna zástupkyňa matky trvala na podanom návrhu na zvýšenie výživného na maloletého. Uviedla, že od poslednej úpravy výživného uplynulo 5 rokov, náklady na výživu maloletého sa nepomerne zvýšili a to aj v súvislosti s tým, že trpí závažným ochorením, má potravinovú intoleranciu a diabetes. Je sledovaný viacerými špecialistami, aj 4 krát do mesiaca navštevuje nemocnicu v B. B.. V tomto školskom roku nastúpil na Gymnázium, vyučovania sa zúčastňuje online, preto mu matka musí zabezpečiť lepší internet. Maloletý potrebuje biologicky nezávadné potraviny, preto navrhuje zvýšiť výživné na 400,-, resp. 500,- Eur mesačne a to aj z toho dôvodu, že matka sa osobne stará o maloletého a takýmto spôsobom by otec mal kompenzovať peniazmi túto starostlivosť. Namietla, že otec platí úver, ktorý si zobral na dom v C., hoci sám je vlastníkom tohto domu iba v 2/5 - inách a dokonca v tom dome ani nebýva. Výživné má podľa zákona prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča. Otec mal platiť na výživu maloletého 150,- Eur, keď zistil aký je zdravotný stav maloletého dobrovoľne začal prispievať sumou 200,- Eur mesačne a sporadicky kúpil potraviny pre maloletého v hodnote 100,- Eur, ale s tým už prestal.

8. Právny zástupca otca maloletého na tomto pojednávani uviedol, že nárok matky považuje za neprimeraný. Pripúšťa, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene odôvodňujúcej zvýšenie výživného. Nesúhlasí s navrhovanou sumou pôvodne vo výške 380,- Eur, neskôr 350,- Eur a naposledy 400,-, resp. 500,- Eur. Potom čo matka podala návrh na zvýšenie výživného aj u otca sa zmenili pomery, a to 08.06.2023 sa mu narodila dcéra - pribudla mu vyživovacia povinnosť.

9. Matka maloletého sa pripojila k tomu čo uviedla na pojednávani jej právna zástupkyňa. Súdu predložila výplatné pásky, podľa ktorých mesačne zarobí v čistom 830,- Eur a k tomu poberá aj daňový bonus 140,- Eur. Pre maloletého kupuje v rôznych obchodoch, nakoľko maloletý potrebuje špeciálne potraviny. Z účtu, ktorý má v M. M. vyplýva, že v septembri 2023 na tieto potraviny maloletému vynaložila 362,32 Eur a z účtu, ktorý má v K. na ne vynaložila 61,70 Eur, čo je spolu 423,93 Eur. Takúto sumu maloletému dá za potraviny cca každý mesiac. Maloletému tiež objednáva špeciálne cestoviny a múky a to mesačne v hodnote 101,14 Eur. Okrem toho na tržnici maloletému kupuje veľa zeleniny za 150,- až 200,- Eur mesačne. Maloletý je v aktívnej chemoterapii, nesmie chudnúť. Tiež trpí cukrovkou, čo nemôže jesť ako cukrovkár musí si dopĺňať vitamínmi z tržnice. Orechy pre maloletého mesačne vyjde 20,- Eur. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno maloletému priznal kompenzáciu za pohonné hmoty vo výške 44,91 Eur mesačne. Maloletého po lekároch vozí vlastným motorovým vozidlom. Maloletý berie chemoterapiu v tabletkách, tie mu predpisujú na 10 dní - kvôli tomu musia cestovať do B. B. aspoň 3 krát mesačne. Okrem toho navštevuje maloletý aj iných špecializovaných lekárov. Za chemoterapiu maloletému nič nedopláca, dopláca mu za vitamíny a prípravky na ošetrovanie kože, pretože chemoterapia má vedľajšie účinky, ktoré sa objavujú na jeho koži. Za prípravky, ktorými si maloletý meria cukor v krvi a vitamíny mesačne platí 90,- Eur. Špeciálna kozmetika pre maloletého na 2 mesiace stojí 66,- Eur. Tiež maloletému musí často prať veci kvôli problémom s kožou, objednáva špeciálne pracie prostriedky s mydlovými orechami, čo ju mesačne vyjde 13,- Eur, dezinfekčné prostriedky 14,- Eur. Používa tiež veľa vlhčených utierok, čo ju mesačne vyjde 5,- Eur. Maloletému sa aktuálne robia vyšetrenia, bude nosiť kontaktné šošovky, čo vyjde 30,- Eur.

Od septembra 2023 maloletý nastúpil na M. G. P. E. na online štúdium. Na začiatku školského roka na združenie rodičov mu zaplatila 25,- Eur, za pracovný zošit z nemeckého jazyka 17,- Eur, za pracovný zošit z anglického jazyka 13,- Eur. Maloletý do školy dostal notebook, poistenie tohto notebooku na školský rok predstavuje 28,08 Eur. Farba do tlačiarne maloletého vyjde 37,22 Eur, vydrží 3 mesiace. Maloletému nakúpila ceruzky a popisovače, ako aj iné písacie potreby za 15,60 Eur, karizbloky za 53,50 Eur, náhradnú klávesnicu s myšou a prepäťovou ochranou za 51,36 Eur, dierovačku za 21,21 Eur. Maloletému na meniny objednala knihy za 109,84 Eur. V súčasnosti si maloletý bude požičiavať knihy zo školy, kde majú veľkú knižnicu.

Dodala, že ona s bonusom mesačne zarobí cca 970,- Eur. Mesačne spláca hypotéku po 251,- Eur, za tú prerobila - zhodnotila byt. Poskytli jej peniaze na účet vo výške 8.000,- Eur, pričom za túto hypotéku ručí v súčasnosti hodnotnejším bytom. Finančne jej pomáha rodina. Medzi jej ďalšie mesačné výdavky patrí do bytového spoločenstva 100,- Eur, za elektrinu 50,- Eur, telefón a internet 105,- Eur - to súd 2 mobily aj 2 paušály včítane maloletého. Maloletý mesačne pretelefonuje 10,- až 15,- Eur. Mesačne si platí ona úrazovú poisťku vo výške 39,31 Eur. Maloletý je tiež poistený, ale vzhľadom k tomu, že je onkologickým pacientom ona mu poistenie nemusí platiť. Mesačne za pohonné hmoty dá 100,- až 130,-

Eur, z toho jej 44,91 Eur kompenzuje úrad. Pracuje z domu; keď musí ísť do práce tak ide autom, ale predtým musí maloletého odviezť k svojim rodičom do N.. Jej strava ju mesačne vyjde 100,- Eur, drogeria 20,- Eur, vitamíny cca 3,- Eurá. Nevie sa vyjadriť koľko priemerne mesačne vyjde oblečenie a obutie pre maloletého, nakoľko tento rastie a tiež má kožné problémy v súvislosti s chemoterapiou, musí mu veľa prať - častejšie sa mu derie oblečenie. Maloletý počas chemoterapie je podchladený, má nízky tlak, pohyb - športovanie mu prospieva. Keď bol v roku 2020 po operácii tak nevedel ani rozprávať ani chodiť. Dodala, že dodržiava všetky rady lekárov. Maloletý berie chemoterapiu a to podľa toho aké má výsledky na MR kontrole, na ktorú chodia po 3 mesiacoch, niekedy po 5 mesiacoch. Maloletému v podstate väčšia časť tumoru v mozgu zostala a ide o to, aby chemoterapiou vyschli cievy zásobujúce tento tumor.

10. Otec maloletého uviedol, že je rozvedený s matkou maloletého. Pracuje v P. E., kde zarába cca 1.500,- Eur. 08.06.2023 sa mu narodila dcéra, pribudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť. Dcéra sa mu narodila zo vzťahu s F. E., s ktorou býva na adrese v F. v rodinnom dome, ktorého je jeho priateľka vlastníčkou v ? - ici. Je zdravý. Medzi jeho mesačné výdavky patrí okrem výživného na maloletého, ktoré dobrovoľne platí vo výške 200,- Eur životná poisťka 24,13 Eur, za mobil 24,- Eur, kozmetika, hygiena 50,- Eur, ošatenie 70,- Eur, pohonné hmoty 100,- Eur - do práce cestuje autom svojej priateľky, internet, televízia 33,- Eur. V Nemeckej vlastní 2/5 - iny rodinného domu, v ktorom bývajú dvaja bratia a jeho matka. Sú traja bratia - každý z nich mal nejakú pôžičku, preto brat K. vzal hypotéku na dom asi 50.000,- Eur, aby si tieto dlžoby posplácali. Táto hypotéka sa mesačne spláca sumou cez 400,- Eur, on prispieva 100,- Eur a ďalšou sumou 100,- Eur prispieva na údržbu z tohto domu. Nevie koľko z celkovej sumy 50.000,- Eur má splatiť on. Cca rok býva s priateľkou v F., kde na bývanie - elektriку a vodu neprispieva; prispel na kúrenie, prispel na nákup paliva cez 400,- Eur a na natieranie strechy 200,- Eur. Strava ho mesačne vyjde 200,- až 230,- Eur včítane stravy, ktorú si nosí aj do práce. Odkedy matka podala návrh, t.j. od 24.05.2023 prispieva na výživu maloletého 200,- Eur mesačne.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, z odboru sociálnych vecí a rodiny doručenej súdu 10.10.2023 vyplýva, že zdravotný stav maloletého bol naposledy posúdený 09.08.2022 a to tak, že maloletý je naďalej považovaný za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na sprievodcu. Maloletý nespĺňa podmienky stanovené zákonom na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie.

12. Zo zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenej medzi M. M. Q. ako bankou a dlžníkmi K. B., nar. XX.XX.XXXX a K. B., nar. XX.XX.XXXX (bratmi otca maloletého) vyplýva, že banka poskytla úver 64.400,- Eur ako úver na bývanie s účelom vyplatenia existujúcich úverov vo výške 36.485,06 Eur a s iným účelom v súvislosti s nehnuteľnosťou 27.914,94 Eur s mesačnými splátkami 245,30 Eur so splatnosťou prvej splátky 20.04.2018 a poslednej splátky 20.06.2047, pričom pohľadávka banky je zabezpečená záložným právom k nehnuteľnosti, pričom záložnú zmluvu s bankou okrem jeho bratov podpísal aj otec maloletého k 2/5 - inám nehnuteľnosti, ktorých je vlastníkom.

13. Na pojednávaní dňa 16.11.2023 právna zástupkyňa matky maloletého uviedla, že otec maloletého nie je dlžníkom banky, je len záložcom na nehnuteľnosti, ktorej je spoluvlastníkom, preto neuznáva jeho výdavok súvisiaci so splácaním založeného úveru. Prednosť pred týmito výdavkami otca má výživné. Neuznáva ani spotrebný úver, ktorý si otec zobral na autá, nakoľko v podstate ani jedno z áut už nemá. Neuznáva ani výdaj na cestu otca do práce, pretože býva v E. a aj pracuje v E.. Pôvodne navrhla výživné vo výške 400,- Eur mesačne, ale vzhľadom na zvýšené výdavky matky navrhuje zvýšiť toto výživné na 500,- Eur mesačne. Matka sa sama stará o maloletého, otec sa o neho nezaujíma, všetko spočíva na matke, nech sa to aspoň takýmto spôsobom vykompenzuje.

14. Právny zástupca otca maloletého súdu uviedol, že pochybuje o extrémnych výdavkoch matky na potraviny napr. na zeleninu, za ktorú dá mesačne 200,- Eur. Je pravdou, že maloletý trpí nešťastným ochorením, za ktoré nemôže ani maloletý ani jeho matka, ale ani jeho otec. Určenie vyššieho výživného nemôže byť sankciou pre otca maloletého. Na jednej strane sú odôvodnené potreby maloletého, na druhej strane treba zobrať do úvahy pomery otca, ktorého priemerný čistý mesačný príjem predstavuje 1.500,- Eur. Matka maloletého počas celého konania mení výšku požadovaného zvýšeného výživného. Otec je od začiatku pojednávania konzistentný, súhlasí so zvýšením výživného na sumu 200,- Eur, resp. 250,- Eur. Navrhuje preto zvýšiť výživné na maloletého na sumu 250,- Eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia.

15. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení, alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu ak sa zmenia pomery.

16. Podľa § 26 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných, opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

24. Podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

25. Podľa čl. 5 základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťa sa zohľadňuje najmä :

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

26. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že naposledy bolo výživné na maloletého určené pri rozvoze manželstva jeho rodičov rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/11/2018-82 zo dňa 20.03.2018, právoplatným 13.04.2018 tak, že na čas po rozvoze súd schválil dohodu rodičov, na základe ktorej

maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, jeho otec sa zaviazal prispievať na neho výživným 150,- Eur mesačne a styk otca s maloletým bol ponechaný na dohodu rodičov. V tom čase mal maloletý 10 rokov.

27. V čase rozvodu rodičia maloletého mali v bezpodielovom spoluvlastníctve 2 osobné automobily E. Q. R. Q..

Matka maloletého mala vo výlučnom vlastníctve zariadenie detskej izby, chladničku a komodu. Pracovala s priemerným čistým mesačným zárobkom 365,36 Eur a poberala prídavky na maloletého. Žila sama s maloletým v 1-izbovom byte. Medzi jej mesačné výdavky patrilo nájomné 250,- Eur, internet 20,47 Eur, mobil 25,- Eur. Zabezpečovala dovoz maloletého k otcovi a späť, čím im umožňovala vzájomne sa sťahovať čo ju mesačne vyšlo 20,- Eur.

Otec maloletého bol výlučným vlastníkom 2/3 rodinného domu, v ktorom býval. Pracoval v P. E., Q. s priemerným čistým mesačným zárobkom 960,34 Eur. Býval v rodinnom dome, ktorého je spoluvlastníkom, v tomto dome bývala aj jeho matka a dvaja bratia. Mesačne mal výdavky s bývaním 100,- Eur, za mobil 31,- Eur, za stravu v práci cca 20,- Eur, životnú poisťku si platil 15,- Eur a maloletému A. 21,80 Eur. Do práce cestoval autom.

28. V súčasnosti má maloletý 15 rokov. V roku 2020 mu bol diagnostikovaný zhubný nádor mozgu, toho času po opakovaných resekciách tumoru, ktorý nebolo možné odstrániť úplne. V druhej polovici roka 2021 bol nastavený na biologickú liečbu, v súčasnosti je v aktívnej chemoterapii. V júli 2022 mu bol diagnostikovaný Diabetes mellitus. Pravidelne navštevuje N. O. C. J. B. B., kde je sledovaný onkológom, neurochirurgom, neurológom, pravidelne absolvuje SONO a MRI vyšetrenie, bola mu zistená cukrovka, je sledovaný na endokrinologickej ambulancii, kardiológii a očnej ambulancii a v poslednej dobe na kožnej ambulancii. C. J. B. B. maloletý navštevuje najmenej 3 krát do mesiaca. Jeho zdravotný stav a zistená intolerancia na potraviny vyžaduje špeciálnu stravu. Mesačné výdavky na maloletého podľa udania jeho matky predstavujú strava 423,93 Eur, špeciálna múka + cestoviny 101,14 Eur, zelenina 150,- až 200,- Eur, orechy 20,- Eur, prostriedky na meranie cukru v krvi a vitamíny 90,- Eur, špeciálna kozmetika 33,- Eur, pranie 13,- Eur, dezinfekcia 14,- Eur, utierky 5,- Eur.

Od septembra 2023 maloletý nastúpil na Gymnázium v E., vyučovania sa zúčastňuje online. Výdavky súvisiace so školou predstavujú ročne združenie rodičov 25,- Eur, pracovný zošit 17,- + 13,- Eur, poisťné notebooku 28,08 Eur, školské pomôcky a potreby 15,60 Eur, karizbloky 53,50 Eur, klávesnica + myš 51,36 Eur, dierovač 21,21 Eur, čo mesačne predstavuje 18,73 Eur a štvrťročne farba do tlačiarne 37,22 Eur, čo mesačne predstavuje 12,40 Eur. Mesačné náklady na maloletého takto predstavujú 881,20 Eur až 931,20 Eur. So započítaním nákladov na bývanie 278,- až 293,- Eur je to celková suma na mesiac 1.159,20 Eur až 1.224,20 Eur.

29. Matka maloletého je rozvedená, nadobudla do výlučného vlastníctva 3-izbový byt, má refinancovanú hypotéku, ktorú mesačne spláca po 251,- Eur, z nej dostala na účet 8.000,- Eur. Medzi jej mesačné výdavky patrí do bytového spoločenstva 100,- Eur, televízia, internet, mobil 105,- Eur, jej úrazová poisťka 39,31 Eur, pohonné hmoty 100,- až 130,- Eur, jej strava 100,- Eur, jej drogéria 20,- Eur, jej vitamíny 3,- Eur. Náklady na bývanie a pohonné hmoty na jednu osobu predstavujú 278,- až 293,- Eur. Do tejto sumy je započítaná hypotéka 251,- Eur, do bytového spoločenstva 100,- Eur, za televíziu, internet a mobil 105,- Eur, pohonné hmoty 100,- až 130,- Eur, čo je 556,- až 586,- Eur (556 až 586 : 2 = 278 až 293). Je zamestnaná v S. M. M. T. kde v období od apríla 2023 do októbra 2023 dosiahla priemerný čistý mesačný zárobok 843,13 Eur + pobera prídavky na maloletého a uplatňuje si naň aj daňový bonus 140,- Eur. Pracuje z domu. Platí si úrazovú poisťku 39,31 Eur, jej strava ju vyjde 100,- Eur, jej drogéria 20,- Eur a vitamíny 3,- Eurá mesačne. Pobera kompenzáciu na zvýšené výdavky s dopravou maloletého vo výške 44,91 Eur.

30. Otec maloletého je rozvedený. Naďalej je vlastníkom 2/5 rodinného domu v Nemeckej. Jeho bratom M. M., Q. poskytla úver a otec maloletého svojim spoluvlastníckym podielom je záložcom na zabezpečenie tohto úveru; záložcami sú aj ostatní spoluvlastníci uvedenej nehnuteľnosti. Otec maloletého bratom na úver mesačne dáva 100,- Eur a 100,- Eur na údržbu spoločného domu. Pracuje v P. E., Q. kde od mája 2022 do októbra 2023 dosiahol priemerný čistý mesačný zárobok 1.470,32 Eur. Pribudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletej J. B., nar. XX.XX.XXXX, na ktorú si od jej narodenia uplatňuje daňový bonus 140,- Eur mesačne. Býva s priateľkou F. E. v rodinnom dome, ktorého je priateľka spoluvlastníčkou ? - ici. Užíva auto priateľky. Je zdravý. Medzi jeho mesačné výdavky patrí životné poistenie 24,13 Eur, strava 200,- až 230,- Eur, kozmetika, hygiena 50,- Eur, ošatenie 70,- Eur,

internet, televízia v dome, v ktorom nebýva 33,- Eur, za mobil 24,- Eur, prispel na kúrenie v dome, v ktorom býva 400,- Eur a na úpravu strechy v dome, v ktorom býva 200,- Eur.

31. V konaní o určenie výšky výživného je potrebné zisťovať náklady na výživu dieťaťa a určiť mieru, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch na dieťa bude podieľať každý z rodičov čo závisí od zárobkových schopností a možností rodičov, ich majetkových pomerov, životnej úrovne, z počtu iných vyživovacích povinností, z osobnej starostlivosti o dieťa a domácnosť. Medzi pravidelné náklady patria náklady potrebné na uspokojovanie potrieb maloletého dieťaťa ako je bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby, náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava, poplatky na záujmovú činnosť, primerané náklady na mobilný telefón. Pravidelné výdavky v mesiaci možno uviesť v konkrétnej výške mesačne. Spoločné náklady rodiny ako je zabezpečovanie bývania alebo telekomunikačné pripojenie sa rozpočíta podľa členov rodiny - na dieťa vo výške pripadajúcej na jedného člena.

Pri určení výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, nakoľko dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Pri posudzovaní životnej úrovne rodiča môže byť dôležitá aj to, či rodičovi bol poskytnutý hypotekárny úver, nakoľko nie je pravdepodobné, že peňažný ústav poskytne vyšší hypotekárny úver záujemcovi, ktorý dostatočne nepreukáže schopnosť splácať ho v určitej výške. Vodiacom zásadou na strane povinného rodiča je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúceho jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne možné zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním a množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a podobne.

32. Po vykonanom dokazovaní súd zistil, že matka maloletého podala návrh odôvodnene, nakoľko od poslednej úpravy výživného pri rozvoде manželstva rodičov maloletého rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/11/2018-82 zo dňa 20.03.2018, právoplatným 13.04.2018 došlo k podstatnej zmene pomerov a to na strane všetkých účastníkov.

33. V čase poslednej úpravy výživného maloletý mal 10 rokov, v súčasnosti má 15 rokov, od 01.09.2023 navštevuje strednú školu. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno bol uznaný za osobu ťažko zdravotne postihnutú nakoľko mu bol v roku 2020 diagnostikovaný zhubný nádor mozgu, je po opakovaných resekciách tumoru s tým, že tento sa nedal úplne odstrániť, v súčasnosti je v aktívnej chemoterapii, podrobuje sa biologickej liečbe. Je sledovaný v špecializovaných ambulanciách v B. B. a to v onkologickej, neurochirurgickej, neurologickej, endokrinologickej, kardiologickej, očnej, kožnej, pravidelne sa podrobuje vyšetreniu SONO a MRI. V júli 2022 mu bol diagnostikovaný Diabete mellitus II. typu, trpí intoleranciou na rôzne potraviny. V súvislosti so zdravotným stavom zvýšili sa výdavky najmä na jeho stravu, potravinové doplnky, vitamíny a hygienu. Výdavky na neho včítane výdavkov na bývanie predstavujú mesačne 1.159,20 Eur, resp. 1.224,20 Eur.

34. Matka maloletého je rozvedená. Od poslednej úpravy výživného nadobudla do osobného vlastníctva 3-izbový byt, na ktorý si zobrala hypotéku, tú mesačne spláca po 251,- Eur, nakoľko hypotéka je refinancovaná, na účte má 8.000,- Eur. Je zamestnaná v S. M. M. T., pracuje z domu s priemerným čistým mesačným zárobkom dosiahnutým od apríla 2023 do októbra 2023 843,13 Eur + dostáva na maloletého daňový bonus 140,- Eur a prídavky na neho 60,- Eur. Spoločne s maloletým má výdavky na bývanie a to hypotéka 251,- Eur, do bytového spoločenstva 100,- Eur a tiež spoločné výdavky televízia a internet s mobilom 105,- Eur + pohonné hmoty 100,- až 130,- Eur, čo na jedného z nich vychádza 278,- až 293,- Eur (556 až 586 : 2). Počet vyživovacích povinností sa u nej nezmenil. Medzi jej osobné výdavky patrí úrazová poisťka 39,31 Eur, strava 100,- Eur, drogéria 20,- Eur, vitamíny 3,- Eurá.

35. Otec maloletého je rozvedený. Naďalej pracuje v Železiarňach Podbrezová, a.s., kde za obdobie od mája 2022 do októbra 2023 dosiahol priemerný čistý mesačný zárobok 1.470,32 Eur. 08.06.2023 sa mu narodila dcéra J., na ktorú si uplatňuje daňový bonus 140,- Eur. Žije s priateľkou F. E., ktorá je na rodičovskej dovolenke v jej rodinnom dome, ktorého je vlastníčkou v ? - ici. Je zdravý. Medzi jeho mesačné výdavky patrí životné poistenie 24,13 Eur, pohonné hmoty 100,- Eur, strava 200,- až 230,- Eur, kozmetika, hygiena 50,- Eur, ošatenie 70,- Eur, internet, televízia v dome kde nebýva 33,- Eur, mobil 24,- Eur, ročne prispel na kúrenie v dome kde býva 400,- Eur a na úpravu strechy kde býva 200,- Eur. S bratmi sa skladá na splatenie hypotéky, ktorú si zobrali jeho 2 bratia po 100,- Eur a na údržbu domu, ktorého je spoluvlastníkom v 2/5 - inách a v ktorom nebýva 100,- Eur.

36. Vzhľadom na zistené pomery súd dospel k záveru, že matka maloletého podala návrh odôvodnene. S účinnosťou odo dňa podania návrhu, t.j. od 24.05.2023 súd zvýšil výživné na maloletého na sumu 330,- Eur mesačne.

Matka maloletého tvrdí, že pri jeho zdravotnom stave je potrebné zabezpečiť mu stravu mesačne za 695,07 až 745,07 Eur, čo je denne pri 30 dňovom mesiaci 23,17 až 24,83 Eur.

Pri určení zvýšeného výživného súd vychádzal nielen z odôvodnených potrieb maloletého, ale aj z možností, schopností jeho otca s prihliadnutím na možnosti a schopnosti ako aj osobnú starostlivosť matky o maloletého. Pri posudzovaní možností a schopností otca maloletého súd nevzal do úvahy skutočnosť, že mesačne prispieva 100,- Eur svojim bratom na splácanie hypotéky, nakoľko nejde o hypotéku, ktorá bola jemu poskytnutá ale jeho dvom bratom K. B. a K. B.. Súd mu uznal výdavok 100,- Eur na údržbu domu v Nemeckej, v ktorom nebyva, nakoľko je spoluvlastníkom tohto domu v 2/5 - inách a aj keď tam nebyva je jeho povinnosťou starať sa o túto nehnuteľnosť. Naopak súd nevzal do úvahy jeho výdavok za internet a televíziu vo výške 33,- Eur mesačne, ktoré platí v dome v Nemeckej, kde nebyva. Naopak vzal do úvahy jeho výdavok na kúrenie a na úpravu strechy, ktoré vynaložil na nehnuteľnosť, v ktorej teraz býva s priateľkou a ich spoločnou dcérou.

Výživné vo výške 330,- Eur zo strany otca predstavuje cca štvrtinu jeho čistého priemerného mesačného zárobku. Prihliadnuť treba aj k tomu, že mu v júni 2023 pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletej dcére J. B..

37. Súd zvýšil výživné na maloletého s účinnosťou od podania návrhu, t.j. od 24.05.2023. Odvtedy do dňa vyhlásenia rozhodnutia (16.11.2023) mal otec na výživu maloletého zaplatiť 2.054,51 Eur (aliquotná časť za máj 74,51 Eur + 6 mesiacov x 330,- Eur). Za uvedené obdobie otec na výživu maloletého zaplatil 1.245,16 Eur (aliquotná časť za máj 45,16 Eur + 6 mesiacov x 200,- Eur). Rozdiel v uvedených sumách 809,35 Eur predstavuje dlh na zročnom výživnom. Vzhľadom na zistené pomery všetkých účastníkov súd zaviazal otca zaplatiť tento dlh k rukám matky maloletého do 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

38. Vzhľadom k tomu, že matka maloletého sa domáhala vyššieho výživného súd jej návrh vo zvyšku zamietol.

Pri určení zvýšeného výživného súd podporne vychádzal aj z odporúčaní a tabuliek používaných pri zvyšovaní výživného súdmi Českej republiky a vychádzal najmä z toho, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť, na ktorú by mal prispievať výživným vo výške 12 % zo svojho príjmu, pričom jemu by malo zostať 66 % príjmu. Pri priemernom mesačnom čistom zárobku otca 1.470,32 Eur by mu malo mesačne zostať 66 %, t.j. 970,41 Eur. Rozdiel predstavuje suma 499,90 Eur, t.j. 500,- Eur, z nej 12 % na dcéru predstavuje 176,50 Eur. Rozdiel je suma, ktorú má otec prispievať na výživu maloletého, t.j. 323,51 Eur. Súd túto sumu otcovi zaokrúhlil na 330,- Eur. Podľa názoru súdu nie je v možnostiach a schopnostiach otca maloletého prispievať na neho vyšším výživným ako je suma 330,- Eur mesačne.

39. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

40. Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva

v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený (za maloletého jeho zákonný zástupca) podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 48 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Príslušným na podanie návrhu na výkon exekúcie je Okresný súd Banská Bystrica.